

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 13:00 uur d.d. 27 april – 10:30 uur d.d. 28 april

5.1.2e Directie Communicatie

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Kwetsbare ouderen, chronisch zieken of mensen met een beperking die geen bezoek mogen ontvangen in zorginstellingen On(voldoende)beschermd personeel in de (jeugd) GGZ Patiënten die lang moeten herstellen na een IC-opname 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders Burgemeesters, politie, BOA's en andere handhavers 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici ICT- en privacyexperts Publiekonderzoekers

Samenvatting

- Media spreken van een 'bijzondere, unieke Koningsdag van een veerkrachtig volk' – "één voor in de geschiedenisboeken". NOS stelt dat de koninklijke familie 'zichtbaarder dan ooit was'.
- Media zijn het er min of meer over eens dat de meeste mensen zich aan de maatregelen hebben gehouden. Mensen vierden de dag op afstand, maar toch was er eenheid, zo is het beeld van gisteren. Volgens Volkskrant leek Koningsdag een 'test waarvoor Nederland is geslaagd.'
- Op TV en online media veel vrolijke sfeerverslagen uit het land waar op een creatieve manier Koningsdag ('Woningsdag') is gevierd met versierde huizen, met de hele straat het Wilhelmus zingen, digitaal een kleedje met spullen uitstallen, oud-Hollandse spelletjes met 1,5m afstand van elkaar, diverse balkonfeestjes, en om 16 uur proosten op het einde van Koningsdag. Ook verslag van plekken waar het wat drukker is, zoals bij de Hema en bakkers waar mensen in de rij staan voor de laatste oranjepompen.
- Buiten het zicht van de TV-camera, maar wel gedeeld op social media ook verhalen van waar men zich niet houdt aan de afspraken: drukke plekken, geen 1,5m afstand op straat, of overvolle achtertuinen met feestende mensen. De ophef hierover is echter een stuk minder aanwezig dan enkele weken geleden toen vooral op social media de verontwaardiging groot was over dit "a-sociale gedrag". Die is nu een stuk minder fel en massaal. "Mensen gunnen elkaar wat meer het overtreden van de regels", zo concludeert iemand.
- BOA-voorzitter Richard Gerrits herhaalt zijn boodschap dat het buiten echt drukker wordt. Hij kan zich niet vinden in de uitspraken van Hubert Bruls die die drukte vindt meevallen. Volgens Gerrits wordt "het lontje korter; mensen accepteren handhaving minder, vooral 's avonds, in het weekend en op dagen als deze." Er moet volgens hem vanuit de overheid meer duidelijkheid komen over wat mensen nu wel en niet mogen.
- De plannen van minister De Jonge inzake bezoek aan verpleeghuizen worden voorzichtig positief ontvangen. De branche tempert wel de verwachtingen; het zal stapje voor stapje moeten. Op social media vragen mensen zich af of de proef ook zal worden uitgebreid naar de gehandicaptenzorg.
- Focus in de media op de vraag hoe democratisch de huidige maatregelen zijn, neemt toe. Centraal daarbij de vraag: moet het Parlement niet veel meer betrokken worden bij de besluitvorming?
- Ook blijvende aandacht voor de economische gevolgen van de crisis. Volgens het Nibud dreigt er een tweedeling doordat mensen met een vast salaris meer geld overhouden door alle beperkingen nu en in feite rijker worden, terwijl ZZP'ers en mensen die hun baan kwijtraken, juist armer worden door de crisis.
- GroenLinks-Kamerleden Lisa Westerveld en Win-Jan Renkema vinden dat mensen die psychische zorg nodig hebben, extra kwetsbaar zijn door alle beperkingen vanwege de coronacrisis. Ze vragen het Kabinet meer aandacht te hebben voor deze groep, "door te zorgen dat de mensen in de (jeugd)GGZ hun werk veilig kunnen doen. Te vaak horen we dat het ontbreekt aan beschermingsmateriaal. Geef de mensen in deze sector prioriteit, zodat therapieën door kunnen gaan."
- Bluetooth-uitvinder Jaap Haartsen tot slot verbaast zich over de grote weerstand tegen een corona-app. "Bluetooth gebruiken om te achterhalen wie in je buurt is geweest, is helemaal niet gek." Hij is wel erg kritisch op het proces van de overheid: "De hele aanpak van de corona-app is bedroevend. Zowel vanuit het kabinet als hoe de samenleving hiermee omgaat. Een groot mediacircus waarbij 17 miljoen experts in het weekend hun 'mening' mogen geven."

Karakterisering berichtgeving

- Media spreken van een 'bijzondere, unieke Koningsdag van een veerkrachtig volk' – "één voor in de geschiedenisboeken". NOS stelt dat de koninklijke familie 'zichtbaarder dan ooit was'.
- Media zijn het er min of meer over eens dat de meeste mensen zich aan de maatregelen hebben gehouden. Mensen vierden de dag op afstand, maar toch was er eenheid, zo is het beeld van gisteren. Volgens Volkskrant leek Koningsdag een 'test waarvoor Nederland is geslaagd.'
- Volgens Trouw vanochtend is de 'alternatieve Koningsdag op gepaste wijze gevierd'. Volkskrant spreekt van 'nieuwe rituelen' en stelt dat Nederland op een merkwaardige dag toch van wat probeerde te maken – "Oranje binnen bleek best gezellig". Volgens FD was Koningsdag 'uniek in zijn soort'. De meeste mensen bleven thuis, of nabij hun huis zo concludeert de krant. Ook de andere kranten vanochtend herkennen het beeld van een feest met 'iedereen op zijn eigen digitale kledje' (NRC); 'toch een bijzondere dag, iedereen zette zijn beste beentje voor' (Telegraaf); 'Corona of niet, iedereen genoot' (AD); en 'Veerkrachtig volkje viert het feestje thuis' (Nederlands Dagblad).

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)*Slachtofferaantallen*

- Volgens een telling van de website Worldometer zijn er inmiddels 3.015.000 coronabesmettingen.
- Het aantal coronapatiënten dat op de intensive care verblijft, is gedaald tot 905. Britse zoöloog Peter Daszak: "Dit is het tijdperk van de pandemie. Het wordt aangejaagd door het feit dat we steeds meer reizen en handelen. Een virus springt niet zomaar over van een Aziatische vleermuis naar mij. Er zijn steeds meer mensen en we komen dichterbij het dier."
- Het aantal coronadoden in Duitsland is opgelopen naar 5.913. Met een stijging van 163 is de daling -die enkele dagen aanhield- doorbroken. Ook de besmettingsgraad steeg weer.
- Eén nieuwe besmetting, één dode. Hiermee verklaarde premier Jacinda Ardern maandag dat het virus in Nieuw-Zeeland 'geëlimineerd' is. Daarom wordt het beleid versoepeld: "De economie gaat weer open."

Schade

- NRC wijdt een reportage aan het herstel van COVID -19-patiënten: "Doorligwonden, kilo's aan spier kwijt en beschadigde longen. Wie met COVID-19 op de IC heeft gelegen, wacht een zwaar herstel." Patiënten hebben gemiddeld nog 21 weken nodig om te revalideren na een IC-opname. Naast de lichamelijke schade kampen veel patiënten ook met psychische schade. In normale omstandigheden houdt 40 procent van de IC-patiënten posttraumatische stress over aan zijn verblijf, blijkt uit onderzoek. Dat heet het 'post-ic-syndroom'. Het leidt tot angsten, herbeleving, depressies, concentratiestoornissen. In één klap overgeleverd zijn aan onbekende artsen en verpleegkundigen én machines, is een traumatische ervaring.
- Een groot gedeelte van de 7.000 kinderen die sinds de coronacrisis 'zoek' zijn en met wie scholen geen contact hebben gehad, heeft een migratieachtergrond. Dat signaleert onderzoeker Hans Bellaart van Kennisplatform Integratie en Samenleving (KIS). Vooral gezinnen met meervoudige problematiek worden hard geraakt. "De coronacrisis raakt alle gezinnen, maar voor kinderen met een migratieachtergrond in combinatie met complexe problematiek zijn het extra moeilijke tijden."

Oorzaken

- President Trump gaat "serius onderzoeken" op welke manier China verantwoordelijk is voor de verspreiding van het corona.

Scenario's

- Als het menselijk gedrag niet verandert, is er heel snel sprake van een nieuwe pandemie. Dat zeggen zoölogen en andere wetenschappers die onderzoek doen naar zoönosen.

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- Vragen die op de social mediakanalen van minister De Jonge binnenkomen zijn: Komt de aangepaste bezoekregeling er ook voor de gehandicaptenzorg? Kan ons verpleeghuis meedoen met de proef? Mensen geven aan dat ze een beetje het gevoel hebben gekregen dat de minister stelt alsof de besmettingen in verpleeghuizen komen door onzorgvuldige zorgverleners, terwijl zij geen beschermingsmaterialen hadden.
- Op de corporate VWS-kanalen aanhoudende vragen waarom er niet strenger wordt gehandhaafd nu het buiten weer drukker is. Mensen blijven vragen stellen of we in Nederland wel voldoende PBM hebben.

Desinformatie

- Hoge kringen in Duitsland en Frankrijk en de diplomatieke buitenland dienst van de Europese Unie zijn al een tijdje doelwit van Chinese pogingen tot beïnvloeding. Peking probeert daarmee het westerse beeld over de Chinese corona-aanpak in gunstige zin bij te draaien. Een EU-rapport over desinformatie zou nu zijn aangepast onder druk van China, zo meldden onder meer The New York Times, de Financial Times en Politico Europe. De Europese Commissie ontkent ten stelligste.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- De faculteit diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht gaat onderzoeken in hoeverre katten gevoelig zijn voor het coronavirus.
- In minder dan 24 uur tijd hebben ruim twee miljoen Australiërs de applicatie 'Covidsafe' gedownload op hun mobiele telefoon. Die app moet het opsporen van mensen die besmet zijn gemakkelijker maken.
- De UEFA trekt 236,5 miljoen euro uit om de 55 aangesloten voetbalbonden te ondersteunen. Iedere nationale voetbalbond krijgt 4,3 miljoen euro van de UEFA en mag zelf bepalen wat hij met dat geld doet.
- Zonder een goed vaccin tegen het coronavirus is het ook volgend jaar lastig om de Olympische Spelen in Tokio te houden, aldus voorzitter Yoshitake Yokokura van de Japanse gezondheidsorganisatie.
- IKEA opent de deuren na een sluiting sinds 17 maart. Er is een beperkt aantal bezoekers tegelijk welkom. Winkelen is alleen toegestaan met max. twee personen tegelijk. Het restaurant en Småland zijn gesloten.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

- De capaciteit om te testen op Covid-19 wordt op dit moment voor maar 30 procent benut. En het aantal positieve testuitslagen daalt. Samen zouden laboratoria in Nederland 17.500 tests per dag kunnen uitvoeren, maar het aantal uitgevoerde tests ligt veel lager, op nog geen 4.500, schrijft Trouw. De capaciteit is er, maar de vraag blijkbaar niet, zegt het RIVM. Althans nog niet; als straks leerkrachten en andere werkenden, die nu gedwongen thuiszitten, weer aan de slag gaan, kan de vraag naar testcapaciteit snel oplopen.
- In het Gelderse Zelhem wordt volop getest op het coronavirus. Op Koningsdag was de testlocatie een drive-in. De meeste bezoekers van de testlocatie vrouwen van middelbare leeftijd, die in verzorgingstehuizen of in de thuiszorg werken. Ouderenverzorgster Marjo Massen kijkt enigszins bezorgd, aangezien haar man net herstellende is van corona. Zelf heeft ze ook klachten, maar het duurde lang voordat ze een kon komen. "Daar ben ik best boos over. (...) Duimen dat ik het niet heb."

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffenen en betrokkenen?

Koningsdag / 'Woningdag'

- Op TV en online media veel vrolijke sfeerverslagen uit het land waar op een creatieve manier Koningsdag ('Woningdag') is gevierd met versierde huizen, in de voordeur het de hele straat het Wilhelmus zingen, digitaal een kleedje met spullen uitstallen, oud-hollandse spelletjes in de straat met afstand van elkaar, diverse balkonfeestjes, en om 16 uur proosten op het einde van Koningsdag. Ook verslag van plekken waar het wat drukker is, zoals bij de Hema en bakkers waar mensen in de rij staan voor de laatste oranjetompouce.
- Buiten het zicht van de TV-camera, maar wel gedeeld op social media ook verhalen van waar men zich niet houdt aan de afspraken: drukke plekken, geen 1m5 afstand op straat, of overvolle achtertuinen met proostende mensen. De ophef hierover is echter een stuk minder dan enkele weken geleden toen vooral op social media de verontwaardiging groot was op dit "a-sociale gedrag". Die is nu een stuk minder fel en massaal.
- De 25 veiligheidsregio zijn tevreden over het verloop van Koningsdag. Op een paar incidenten na is de dag in de meeste gemeenten over het algemeen rustig verlopen. Dat heeft burgemeester Hubert Bruls van Nijmegen namens de veiligheidsregio's gezegd. Mensen hebben op de meeste plekken goed afstand van elkaar gehouden. Op sommige plekken was het wel wat drukker. Maar volgens Bruls is dat ook wel logisch omdat mensen al zes weken binnen zitten. "Dit weekend, en ook vandaag op Koningsdag, zien we dat men zich bewust is van de 1,5 meter afstand en zich hier aan probeert te houden. Hopelijk zet dit voort".
- Woordvoerders van de burgemeesters in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag laten ook weten dat de dag rustig is verlopen. "De drukte in de parken is goed beheersbaar in Amsterdam. Voor een Koningsdag is het erg rustig op de grachten en het vaarverbod dat daar geldt wordt goed nageleefd", zegt een woordvoerder. In het Vondelpark en op de Noordermarkt kwamen wel groepjes mensen op afstand bijeen.

Daar riep de politie bezoekers op zich te verspreiden om te grote drukte te voorkomen. "Die waarschuwingen worden serieus genomen en opgevolgd. Ook in Utrecht is er sprake van een "rustig en beheersbaar beeld". Een woordvoerder laat weten dat "het in het Maximapark, Griftpark en Lepelenburg wel extra druk is, net als de voorgaande weekenden." Mensen die daar zitten, wordt verzocht door te lopen. "Het is de bedoeling dat mensen een ommetje maken, niet dat ze neerstrijken en blijven zitten." In Groningen moest de politie eerder vandaag wel ingrijpen bij een feest in een jeugdhonk, waar ongeveer vijftig man bijeen was gekomen zonder afstand te houden. Omdat de waarschuwingen direct werden opgevolgd, werden er geen boetes uitgedeeld

- De politie kijkt terug op een rustig verlopen Koningsdag. Agenten in heel Nederland deelden het afgelopen weekeinde en op maandag in totaal 719 boetes uit. Volgens de politie houden de meeste mensen zich goed aan de coronamaatregelen. Bij verkeerslichten ontstonden er soms opstoppingen van fietsers waardoor de anderhalve meter tussenruimte niet in acht werd genomen. Ook motorrijders hielden zich niet altijd aan de richtlijn als bijvoorbeeld gezamenlijk werd getankt of ergens werd gestopt, aldus de politie.
- Jongeren hielden zich ook niet altijd aan de richtlijnen. Zo maakten agenten dit weekeinde op een aantal plekken verspreid over het land een einde aan feestjes in woningen of tuinen. In de meeste gevallen gaven mensen direct gehoor aan de aanwijzingen van de politie. Eenheid Midden-Nederland meldde een aantal spuugincidenten.
- Een woordvoerder van de NS meldt dat de dag is verlopen zonder problemen. Eén trein kon niet direct vertrekken. Dat was de sprinter tussen Zwolle en Utrecht. De conducteur vond het, vanwege de maatregelen die gelden vanwege het coronavirus, te druk. Hij verzocht een aantal mensen uit te stappen en dat deden ze ook. Daarna kon de trein alsnog richting Utrecht. Ook op de stations zelfs ging het goed. "Op sommige plekken zijn plukjes jongeren op de been. Onze servicemensen en veiligheidsmensen sturen ze weg. Dat gaat goed en zonder problemen", aldus de NS.

Volgen zij gedragsadviezen op?

- BOA-voorzitter Richard Gerrits herhaalt bij EenVandaag de boodschap dat het drukker wordt op straat. Hij kan zich niet vinden in uitspraken van Hubert Bruls die vindt dat het 'allemaal meevalt met de drukte'. Gerrits: "Lontje wordt korter, mensen accepteren handhaving minder, vooral 's avonds, in het weekend en op dagen als deze." Gerrits vindt dat er meer duidelijkheid moet komen over wat mensen nu wel en wat niet mogen. "We willen geen discussie hierover op straat".

Betekenisgeving

Welke oproepen en waarschuwingen worden gedaan?

- Universitair docent Caspar van Lissa verzoekt namens 96 onderzoekers in een brief aan NRC dat het Kabinet codes en data rond de bestrijding van Corona openbaar maak. "Transparante onderzoekspraktijken, ook wel bekend als Open Science, zijn de meest effectieve manier om fouten vroegtijdig te bemerken en herstellen, en om de ontwikkeling van betrouwbare kennis te bespoedigen. De recente Appathon is een mooi voorbeeld van de meerwaarde van transparantie: dankzij de open werkwijze werden alle apps in een mum van tijd afgekeurd vanwege tekortkomingen op privacy-gebied. Nu weten we dat we terug moeten naar de ontwerptafel. Het laat zich raden wat de gevolgen hadden kunnen zijn van het uitrollen van een app met onopgemerkte beperkingen. Wij, betrokken wetenschappers, die open en transparante wetenschap hoog in het vaandel hebben staan, verzoeken de overheid en haar onderzoeksinstituten daarom met klem om deze principes zelf ook na te leven nu het erop aankomt, om zodoende met de steun van de Nederlandse onderzoeksgemeenschap sneller tot betrouwbare inzichten omtrent het coronavirus te komen. Wij staan hiervoor tot uw beschikking."
- GroenLinks-Kamerleden Lisa Westerveld en Wim-Jan Renkema vinden dat mensen die psychische zorg nodig hebben, extra kwetsbaar zijn door alle beperkingen vanwege de coronacrisis. Ze vragen het Kabinet meer aandacht te hebben voor deze groep, "door te zorgen dat de mensen in de (jeugd)GGZ hun werk veilig kunnen doen. Te vaak horen we dat het ontbreekt aan beschermingsmateriaal. Geef de mensen in deze sector prioriteit, zodat therapieën door kunnen gaan."
- WHO waarschuwt dat de coronapandemie nog lang niet voorbij is. Ook zijn er ernstige zorgen over de gevolgen van het coronavirus voor de reguliere zorg.
- De brancheorganisatie voor 'ondernemende sport- en beweegbedrijven' NL Actief herhaalt de oproep dat sportscholen open kunnen. Directeur Patrick Rijnbeek: "We zijn ervan overtuigd zijn dat we een veilige en professionele omgeving kunnen bieden. Met ons protocol, dat niet alleen geldt voor onze leden maar voor

de hele branche, kunnen we, als de overheid dat goed vindt, open." De gevolgen van de coronacrisis zullen volgens Rijnbeek nog lang doorwerken. "We gaan ervan uit dat het anderhalf jaar zal kosten voordat de branche weer een beetje opgekrabbeld is." De grootste klappen zullen volgens hem pas na de crisis vallen, vooral als er geen steun van de overheid komt.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

Corona-app

- Bluetooth-uitvinder Jaap Haartsen (57) verbaast zich over de grote weerstand tegen een corona-app en de kritiek op het gebruik van zijn eigen technologie daarin. "Bluetooth gebruiken om te achterhalen wie in je buurt is geweest, is helemaal niet gek." Hij is erg kritisch op het proces van de overheid: "De hele aanpak van de corona-app is bedroevend. Zowel vanuit het kabinet als hoe de samenleving hiermee omgaat. Een groot mediacircus waarbij 17 miljoen experts in het weekend hun 'mening' mogen geven."
- Volgens Haartsen zou een corona-app absoluut soelaas kunnen bieden. "Ik geloof in technologie en hoe die ons leven kan verbeteren." Tegelijk verbaast hij zich over de grote weerstand. "90 procent van de Nederlandse bevolking downloadt de app van Twitter, Facebook of WhatsApp, waarbij ze hun privégegevens zonder meer delen. Hun hele doopceel is dan bij Google en Facebook bekend. Als mensen vervolgens een app moeten downloaden waardoor we weer naar buiten kunnen, dan is de wereld te klein."
- Al met al zou bluetooth volgens Haartsen 'best eens een goede hulp kunnen zijn om de samenleving weer op de rit te krijgen'. Gebruik is bovendien minder privacygevoelig dan een app op basis van gps-plaatsbepaling. Haartsen heeft zijn hoop gevestigd op de recent aangekondigde samenwerking tussen Apple en Google. De techgiganten willen afstandsbeperking op basis van bluetooth in hun systeemsoftware stoppen en corona-apps op Android en iPhones moeiteloos met elkaar laten communiceren. "Dat is een betere aanpak dan wat nu in Nederland gebeurt en wat nogal een hoog amateurgehalte kent."

Afhankelijkheid van buitenland voor medicijnen

- In het hoofdcommentaar stelt FD dat het 'verstandig' is dat de Europese Commissie en de geneesmiddelenindustrie in gesprek zijn over het terughalen van de productie van grondstoffen die cruciaal zijn voor het maken van medicijnen. Het moet onder meer inspelen op de vrees dat landen de uitvoer van medicijnen of grondstoffen beperken vanwege een crisis of politieke machtsstrijd. "De coronacrisis heeft laten zien dat dit meer dan theorie is: India heeft vorige maand de export van medicijnen en grondstoffen aan banden gelegd. Pas na zware druk, is dat verbod deels weer ingetrokken."

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

Plannen minister De Jonge inzake bezoekersregeling verpleeghuizen

- Coördinator Marthijn Laterveer van LOC over de plannen van minister De Jonge inzake bezoek aan verpleeghuizen: "Maximaal één mantelzorg of familielid strookt niet met het maatwerk in de bezoekersregeling, zoals zijn koepel begin deze maand in een brandbrief al aan de minister schreef. "Misschien heeft een bewoner wel twee kinderen die zich goed aan de maatregelen houden. Waarom mogen zij dan niet allebei komen?" Wel is Laterveer blij dat de minister zijn verzoek om creatiever met het bezoekverbod om te gaan, wil honoreren. Voor sommige ouderen in verpleeghuizen, die zich in de laatste fase van hun leven bevinden, zet een totaal bezoekverbod de kwaliteit van leven te veel onder druk, merkt hij onder zijn leden. "De situaties in verpleeghuizen verschillen enorm: is het virus aanwezig, heeft het gebouw een geschikte ontvangstruimte voor bezoekers, in welke levensfase zijn de bewoners? Misschien kan het personeel ontlast worden als een familielid even helpt met douchen. Maatwerk is essentieel, bekijk het per geval en laat het over aan instellingen en vrijwilligers."
- Voor Nienke Nieuwenhuizen van Verenso kwam de boodschap van De Jonge 'als een verrassing'. Ze vindt het goed dat er wordt nagedacht over de voorwaarden, maar wil voor haar oordeel eerst de nieuwe cijfers over besmettingsgevallen in verpleeghuizen afwachten. Die komen dinsdag. "We hopen op een dalende trend, zoals in de ziekenhuis- en ic-opnames." Ze wil ook afwachten of de testcapaciteit voldoende wordt uitgebreid en of het personeel in verpleeghuizen voldoende beschermingsmiddelen, zoals mondkapjes, ter beschikking krijgt. Dat laatste lijkt de goede kant op te gaan, zegt Nieuwenhuizen. En dan blijven er nog voldoende vragen over praktische maatregelen, zegt ze. "Moeten bezoekers eerst worden getest? En als dat zo is, wie moet ze dan testen? En waar komt die testcapaciteit vandaan? Dat zijn vragen die allemaal nog besproken moeten worden, lijkt me."
- KBO-PCOB directeur Manon Vanderkaa is blij met de aankondiging van de minister.: "De boodschap van dinsdag was zo uitzichtloos. Dit onderzoek biedt perspectief. Want de nood is echt hoog. (...) Wij krijgen

veel signalen hoe zwaar dat is voor zowel bewoners als hun naasten', aldus Vanderkaa. Wanneer bewoners in de terminale fase zitten, is er wel ruimte voor bezoek. Maar het ene verpleeghuis past die regels anders toe dan het andere. Dan gaat een familie niet op bezoek, terwijl ze achteraf horen dat het op een andere manier wel had gemogen."

- De proef biedt ook voor medewerkers van verpleeghuizen perspectief, zegt Vanderkaa "Zij hebben het nu extra zwaar, omdat mantelzorgers niet kunnen komen. De bewoners zijn daardoor onrustig en verdrietig. Veel mantelzorgers komen zo vaak helpen, dat ze eigenlijk bij het verpleeghuis horen. Die hulp is door het bezoekverbod nu allemaal weggefallen." Vanderkaa hoopt dat het kabinet eind mei op basis van de resultaten van de proef vervolgstappen kan zetten. Maar verpleeghuizen zullen niet gelijk helemaal opengaan voor bezoek, verwacht zij. "Het zal met kleine stapjes gaan."
- Ook Alzheimer Nederland is blij dat er enige ruimte lijkt te komen in de bezoekersregeling. De organisatie noemt de proef 'goed nieuws'. Het kabinet komt hiermee tegemoet aan hun wens 'om in uitzonderingsgevallen en met de juiste bescherming één mantelzorger per bewoner toe te laten'.
- Conny Helder van ActiZ is ook blij met de proef die over twee weken van start moet gaan. "Het sluiten van verpleeghuizen voor bezoek is een zware maatregel. Binnen de regels kijken we nu al wat mogelijk is. Bijvoorbeeld door kletstenten neer te zetten met een glazen afscheiding. Dit onderzoek biedt perspectief. Heel langzaam kunnen we nu stapjes vooruit zetten."
- Trouw noemt de plannen van De Jonge 'opmerkelijk' aangezien Rutte tijdens de laatste persconferentie nog zei dat nieuwe versoepelende maatregelen mogelijk pas na 20 mei worden Ingevoerd.

Trends in vertrouwen in de overheid en in de maatregelen

- NRC vraagt zich in het hoofdcommentaar af 'hoe lang we het nog pikken?' Zo boud wordt het nu nog alleen in uithoeken van de publieke opinie gesteld, maar de onrust neemt toe. "En dat is ook niet gek. Zelden zijn er buiten oorlogstijd in zo'n korte tijd zo veel vrijheden van burgers beperkt. Dat gaat goed, totdat de maat vol is. Het kabinet deed vorige week een expliciet beroep op 'zelfbeheersing' om 'vol te houden'. Kennelijk voelt men aan dat het draagvlak voor de maatregelen onder druk staat. De politie rapporteert al meer drukte op straat, het aantal bekeuringen neemt toe. Groepjes van meer dan twee studenten die op hun balkon worden bekeurd, krijgen snel sympathie. Het is dan ook meer dan welkom nieuws dat het kabinet aan een volwassen wetsvoorstel voor de noodmaatregelen werkt. Hiermee wordt terecht de conclusie getrokken dat het 'Model noodverordening' en de 'Handreiking handhavingsstrategie noodverordening' die minister Grapperhaus op 15 maart met de 25 veiligheidsregio's afsprak niet volstaan."
- Volgens de krant wordt democratische legitimiteit belangrijker en daarmee dient de rol van de Staten-Generaal te groeien. "Enigszins gechargeerd: het is tijd dat het parlement over meer gaat praten dan alleen over de vraag of er voldoende mondkapjes zijn besteld en sommige terrassen niet toch open moeten kunnen" –oftewel: "vrijheid om te werken, om te zijn en om te leven is in het spel, daar hoort een wet bij, een politieke afweging en dus een democratisch debat".

Opiniepeilingen

- 71% van deelnemers aan de Stelling van de Dag van Telegraaf vindt dat de KNVB een juiste beslissing heeft genomen voor het profvoetbal in Nederland. 86% kan zich de woede van de verliezende clubs voorstellen.

Wat is de 'taal van de straat'?

- 'Tompouce-files' voor de Hema in Amsterdam.